

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

JAAKKO KOSKELA

Toiminimen perustaminen ja vero- tus

Case: Ruokalähetit

Liiketalouden Koulutusohjelma

2021

Tekijä(t) Koskela, Jaakko	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Kesäkuu 2021
	36+8 sivua	Julkaisun kieli: Suomi
Julkaisun nimi: Toiminimen perustaminen ja verotus Case: Ruokalähetit		
Liiketalouden koulutusohjelma		
<p>Tiivistelmä</p> <p>Opinnäytetyön aiheena oli toiminimen perustaminen ja sen verotus case-tapauksen kautta. Näkökulma oli haettu verotuksen ja velvollisuuksien näkökulmasta. Työssä on käyty läpi mitä asioita tulisi ottaa huomioon, kun ammatinharjoittaminen aloitetaan.</p> <p>Opinnäytetyön tavoite oli saada selville ammatinharjoittajan velvollisuudet, vastuut ja verotuskäytäntö. Työssä on myös haluttu selvittää kannattavuuslaskelmien kautta verotettavat vuositulot ja vertailla niitä palkansaajan vuosituloihin. Tässä on käytetty avuksi case-näkökulmaa.</p> <p>Tutkimusmenetelmänä käytettiin empiiristä tutkimusta sekä kvalitatiivista eli laadullista tutkimusta. Toiminnallinen tutkimus oli case study research eli aihetta lähestyttiin tapaututkimuksena.</p> <p>Tutkimuksen tuloksena selvisi, että elinkeinotoiminnan kautta saadut tulot olivat suhteessa suuremmat verrattuna työkorvaukseen ja palkkaan. Ammatinharjoittaminen ruokalähtetä on siis suositeltavaa, mutta muuttujia on niin paljon, että jokaisen henkilön on tehtävä päätös tilanteen mukaan. Palkka tai työkorvaus sopii parhaiten henkilölle, joka tekee lähettityötä ensimmäistä vuottaan.</p>		
<p><u>Asiasanat</u> Toiminimi, ammatinharjoittaja, verotus, veroilmoittaminen, arvonlisävero, ruokalähetti</p>		

Author(s) Koskela, Jaakko	Type of Publication Bachelor's thesis	Date June 2021
	36+8 pages	Language of publication: Finnish
Title of publication: Establishment of a sole trader and its taxation Case: Food delivery		
Degree program in business administration		
<p data-bbox="312 696 424 723">Abstract</p> <p data-bbox="312 768 1437 909">The topic of the thesis was the establishment of a business name and its taxation through a case study. The perspective was sought from the perspective of taxation and obligations. The thesis goes through what things should be taken into account when starting a sole trader business.</p> <p data-bbox="312 954 1437 1095">The aim of the thesis was to find out the duties, responsibilities and tax practice of a business. The aim of the work has also been to clarify the annual income taxable through profitability calculations and to compare it with the employee's annual income. The case perspective has been used in thesis to help and clarify.</p> <p data-bbox="312 1140 1437 1205">Empirical research and qualitative research were used as research methods. The functional study was a case study research.</p> <p data-bbox="312 1249 1437 1422">As a result of the study, it became clear that the income received through business income was relatively higher compared to trade income and wages. Thus, practicing as a food delivery is recommended, but there are so many variables that each person has to make a decision according to the situation. A salary or trade income is best for a person doing delivery work in their first year.</p>		
<p data-bbox="312 1776 440 1803"><u>Key words</u></p> <p data-bbox="312 1803 1110 1830">Sole trader, freelancer, taxation, tax declaration, VAT, food delivery</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUSASETELMA.....	6
2.1 Tutkimusongelma.....	6
2.2 Tutkimuskysymys	6
2.3 Tutkimusmenetelmä ja tutkimusote	7
3 TOIMINIMI.....	8
3.1 Tarvitsenko toiminimeä?.....	8
3.2 Toiminimen perustaminen.....	8
3.2.1 Rekisterit ja niihin liittyvät toimet	9
3.2.2 YEL-Vakuutus	11
4 TOIMINIMEN VEROTUS.....	11
4.1 Ennakkoperintä.....	11
4.2 Säännönmukainen verotus.....	12
4.2.1 Ansiotulo ja pääomatulo	12
4.2.2 Nettovarallisuus	13
4.2.3 Kulut, menot ja vähennykset.....	14
4.2.4 Elinkeinotoiminnan tappio.....	15
5 LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJAN VEROILMOITUS	16
5.1 Liikevaihto ja tuotot	16
5.2 Elinkeinotoiminnan kulut ja vähennykset	17
5.3 Matkakulut ja auton käyttö.....	18
5.4 Varat ja velat	19
6 ARVONLISÄVEROTUS	19
7 PALKANSAAJAN JA TYÖKORVAUKSEN VEROTUS	21
7.1 Palkkatulot.....	21
7.2 Työkorvaus	22
7.3 Alustan kautta työskentely	22
7.4 Kevytyrittäjä.....	24
8 CASE: RUOKALÄHETIT	25
8.1 Suunnittelu ja perustaminen	25
8.2 Verotukselliset kannatavuuslaskelmat	25
8.2.1 Toiminimi	26
8.2.2 Työkorvauksen verokortti.....	29
8.2.3 Palkan verokortti.....	31
9 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET.....	34

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Työn tavoite on antaa lukijalle viitekehyksen toiminimen verotuksesta ja siinä keskittään tapaukseen, jossa toiminimi perustetaan ruokalähettilpalvelua varten. Aihe syntyi tarpeesta, johon törmäsin itse työskennellessäni verohallinnon asiakaspalvelussa.

Perustuslain 18 § mukaan jokaisella on oikeus hankkia toimeentulonsa elinkeinolla, ammatilla tai työllä. Elinkeinotoiminnan harjoittaminen on Suomessa siis perusoikeus. Joissakin tapauksissa elinkeinon harjoittaminen ajautuu kuitenkin pakolliseksi. Tässä työssäni selvitän, missä tilanteissa tämä tapahtuu ja mitä toimenpiteitä se vaatii.

Teorian havainnollistaminen tehdään case-tyyliin vertailemalla verotusta ammatinharjoittajan, työkorvauksen ja kevytyrittäjän näkökulmista. Perustaminen ja ilmoittaminen käydään läpi teoriaosuudessa.

Työneuvosto antoi 15.10.2020 linjauksen, jonka mukaan Foodoran ja Woltin ruokalähetit ovat työsuhteisia. Verohallinnon linjauksiin tämä ei vielä vaikuta ja on vaikea vielä nähdä, milloin uudet lait digitaalisten alustavälitteisistä työpalveluista saadaan eduskunnan hyväksymäksi. Lain valmistelut on aloitettu, mutta sen valmistumisesta ei ole vielä tietoa. Verohallinto katsoo työkorvausta saavat alustavälitteiset palvelut elinkeinotoiminnan tuloksi, ellei se ole pienimuotoista.

2 TUTKIMUSASETELMA

2.1 Tutkimusongelma

Opinnäytetyön aihe syntyi epätietoisuudesta, johon törmäsin työssäni Verohallinnon asiakaspalvelussa. Asiakkaat, jotka tekivät töitä digitaalisille aluspalveluille kuten Wolt ja Foodora, olivat suurissa ongelmissa verotuksensa kanssa. Työn aloittaminen työkorvauksen verokortilla ei alv-velvollinen on kuitenkin helppoa. Ongelmat alkavat kumuloitua vasta kun alv-raja ylittyy ja ilmoitusvelvollisuus alkaa.

Itse opinnäytetyö ei ole virallinen opas vaan enemmänkin verosuunnittelua varten tehty työ, jossa tutkimusnäkökulma on selvittää eroavaisuuksia henkilökohtaisen tulon verokortin ja aloittavan ammatinharjoittajan toiminimen välillä.

Ruokalahetkipalvelut ovat alustatyöskentelyä. Alustana toimii yleensä puhelin, jolla lähetit hyväksyvät työn, sillä seurataan työn etenemistä ja lopuksi kuitataan, kun työ on suoritettu. Alustaohjelmiston lisäksi palvelut tarjoavat lämpölaukkuja ja vaatteita läheteille. Kynnys aloittaa on alhainen. Edes suomen kielen osaamattomuus ei ole este, joten moni tuore maahanmuuttaja pystyy aloittamaan työskentelyn hyvinkin nopeasti. Woltin ruokalahetti tienasi keskimäärin tunnissa 13,44 €. Hän mainitsi tärkeimpänä asiana työskentelyssä joustavuuden ja antoi Woltille arvosanaksi 3,58 1-5 asteikolla tyytyväisyydestä. (Woltin www-sivut 2021a).

2.2 Tutkimuskysymys

Tutkimuskysymyksenä on rakentaa viitekehys verotuksen, ilmoittamisvelvollisuuden ja eri vaihtoehtojen ympärille. Milloin tulee hakeutua toiminimi yrittäjäksi ja liittyä arvonlisävelvollisen rekisteriin? Kuinka pitkään voidaan jatkaa työkorvauksen saamista verokortilla ja mitä vaihtoehtoja siihen on? Mitkä ovat toiminimiyrittäjän velvollisuudet?

Tutkimuskysymystä lähestytään useasta eri näkökulmasta, mutta aihepiiri on rajattu verotukseen ja ilmoitusvelvollisuuteen.

2.3 Tutkimusmenetelmä ja tutkimusote

Tutkimus toteutetaan suurimmaksi osaksi empiirisenä tutkimuksena, jossa analysoidaan aihetta ja mitataan konkreettisia havaintoja. Tutkimusmenetelmänä harkitsin myös etnografista tutkimusta, jossa olisin työskennellyt alustapalvelulle ja saanut työkorvausta, mutta lopulta sen tuomat hyödyt tutkimukseen jäivät niin pieniksi, että sen käytöstä luovuttiin. Mukana on myös case-tutkimus, jossa käydään läpi ruokalähetin verotus eri skenaarioissa. Tällä halutaan saavuttaa monipuolinen ja syvälinen kuva ilmiöstä. (Kananen 2016, 86-88.)

Kvalitatiivista tutkimusta käytettiin hyväksi ratkottaessa tutkimuskysymyksiä. Sillä pyrittiin selvittämään kohderyhmän tarpeet ja tavoitteet. Kvalitatiivinen tutkimus sopii hyvin vaihtoehtojen etsimiseen. Tutkimuksessa, jossa käydään läpi useita vaihtoehtoskenaarioita, se tuntui luontevalta valinnalta. (Heikkilä 2014, 12-15.) Toiminnallisessa osuudessa on mukana case-tutkimus ruokalähetin vuosituloista laskennallisten veromallien mukaan. Se on mukana luomassa konkreettisia lukuja ja antamassa syvälinempää näkökulmaa.

Työtä voi hyödyntää työkorvauksen saaja, joka miettii kannattaako hänen ryhtyä toimiminiyrittäjäksi ja mitä velvollisuuksia tämä tuo tullessaan. Lähdeaineisto koostuu kirjallisuudesta, verohallinnon ohjeista, empiirisestä kokemuksesta, lainsäädännöstä ja artikkeleista.

3 TOIMINIMI

Suomessa ammatinharjoittajalla on elinkeinonvapaus. Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27.9.1919/122 määrittelee, että laillista ja hyvän tavan mukaista elinkeinoa voivat harjoittaa kaikki Euroopan talousalueella asuvat luonnolliset henkilöt. Vapaa elinkeino tarkoittaa elinkeinoa, jonka harjoittamiseen ei tarvita erillistä viranomaisen lupaa. Vapaa elinkeino on jaettu ilmoitusvelvollisiin ja vailla ilmoitusvelvollisuutta oleviin. Kuka tahansa on oikeutettu harjoittamaan elinkeinotoimintaa omaksi elatukseksi, jos sitä ei harjoiteta toimistosta, myymälästä tai erityisestä myyntipaikasta ja jos harjoittamiseen ei käytetä ulkopuolista työvoimaa pois lukien puoliso. (Kyläkallio 2013, 72.)

3.1 Tarvitsenko toiminimeä?

Vähäisen liiketoiminnan rajaa nostettiin 10000 eurosta 15000 euroon 1.1.2021 alkaen. Vähäinen liiketoiminta on vapautettu arvonnäköverotuksesta hallinnollisista syistä. Liiketoimintalain määrittelee vähäisen liiketoiminnan rajat. Jos 12 kuukauden mittaisen tilikauden aikana liikevaihto on enintään 15000 on kyseessä vähäinen liiketoiminta ja arvonnäkövero ei tarvitse maksaa. (Syventävät vero-ohjeet 2021a.)

Tilanne voikin helposti olla, että toiminimen perustaminen ei olekaan enää vapaaehtoinen valinta vaan pakollinen toimenpide. Henkilön kannattaakin itse reagoida nopeasti, jos vähäisen liiketoiminnan raja edes etäisesti tuntuu rikkoutuvan. Mikäli raja ylittyy tilikauden lopussa ja elinkeinonharjoittaja merkitään arvonnäköverovelvolliseksi tilikauden alusta asti, voi taloudellinen merkitys olla erittäin suuri.

3.2 Toiminimen perustaminen

Toiminimen perustaminen ei itsessään vaadi mitään juridisia muodollisuuksia. (Holopainen 2018, 39). Aloittaminen kuitenkin edellyttää, että annetaan perustamisilmoitus yrityksen rekisteröitymistä varten. Käytännössä tämä tehdään Y3-lomakkeella (Liite

1) yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä. Itse lomakkeen voi täyttää sähköisesti tai paperilla. Y3-lomakkeelta rekisteröinti tiedot tulevat Patentti- ja rekisterihallituksen sekä Verohallinnon rekistereihin. (Holopainen 2018, 63.)

Samalla lomakkeella yritys voi halutessaan hakea mukaan kaupparekisteriin ja verohallinnon rekistereihin. Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) ylläpitää kaupparekisteriä. Verohallinnon rekisteitä ovat arvonlisävelvollisten rekisteri, ennakkoperintärekisteri, työnantajarekisteri ja Verohallinnon asiakasrekisteri. (Holopainen 2018, 50.) Sähköisen perustamisilmoituksen käsittelyaika on noin 6 työpäivää. (PRH:n www-sivut 2020). Kun PRH on käsitellyt hakemuksen, se saapuu Verohallinnolle käsittelyyn, jossa se lisätään tarvittaviin rekistereihin. Verohallinto antaa käsittelyajaksi 3-4 viikkoa, joka kuitenkin sisältää PRH:n käsittelyajan. (Verohallinto 2020a).

Toiminimi lopetetaan Y6-lomakkeella tai sähköisesti PRH:n sivujen kautta. Samalla lomakkeella tiedot välittyvät verohallintoon, joka poistaa toiminimen rekistereistään lomakkeen mukaisesti. Ennakkovero ei kuitenkaan lopu lopettamispäivään vaan se määräytyy tuloksen mukaisesti. Elinkeinonharjoittaja joutuu myös antamaan elinkeinotoiminnan veroilmoituksen ja oma-aloitteisten verojen veroilmoituksen myös lopetusvuodelta.

3.2.1 Rekisterit ja niihin liittyvät toimet

Kaupparekisteri on julkinen ja virallinen rekisteri yrityksistä. Ennen kuin elinkeinotoiminnan voi aloittaa on ilmoitettava rekisteriviranomaiselle perustiedot elinkeinotoiminnasta. Kaupparekisterilain 2.2.1979/129 3 § 3 mom. mukaan elinkeinotoimintaa harjoittava luonnollinen henkilö on velvollinen tekemään perustamisilmoituksen kaupparekisteriin. Kupparekisteriin ilmoitetuista merkinnöistä kuulutetaan ja katsotaan näin tullen kaikkien tietoon. Rekisteri on täysin julkinen ja kellä vaan on oikeus saada jäljennöksiä sekä tietoja kaupparekisterissä säilytettävistä asiakirjoista. (Kyläkallio 2013, 73.)

Ennakkoperintärekisterijärjestelmän tarkoituksena on turvata maksajan asema, kun hän tarkistaa ennakkoperintärekisterin ja maksettava suoritus on selvästi käyttökorvausta. Mitä tahansa tuloja ei kuitenkaan voi maksaa, vaikka olisi merkitty rekisteriin. Silti rekisteristä puuttuminen ei automaattisesti merkitse sitä, että kyse on selkeästi työsuhteellisesti korvauksesta. Rekisteriin hakeutuminen ei ole pakollinen toimenpide eikä sieltä puuttuminen estä yritystoimintaa. Mikäli rajoitetusti verovelvollisella on Suomessa kiinteä toimipaikka tai harjoittaa toimintaansa valtiossa, jonka kanssa Suomella on verosopimus, hänet voidaan merkitä ennakkoperintärekisteriin. Tiedot ennakkoperintärekisteristä, kuten muistakin rekistereistä voidaan tarkistaa (Kaari 2019, 142-143).

Ennakkoperintärekisteristä voidaan lähteä pois samalla tavalla kuin siihen liitytäänkin Y3-lomakkeella, sähköisesti PRH:n kautta tai Verohallinnon Omavero palvelun kautta. Toimija voidaan myös poistaa ennakkoperintärekisteristä Verohallinnon aloitteesta, jos laiminlyö olennaisesti verojen maksamista, verotukseen liittyviä velvollisuuksia, kirjanpito- tai muistiinpanovelvollisuutta tai verotusta koskevia ilmoittamisvelvollisuuksia. (Verohallinnon www-sivut 2020). Rekisteristä poistettu voidaan palauttaa takaisin rekisteriin sen jälkeen, kun poistoperuste on rauennut. (Kaari 2019, 144.)

Arvonlisäverovelvollisen rekisteri on Verohallinnon ylläpitämä rekisteri, johon jokaisen arvonlisävelvollisen on liityttävä. Rekisteriin voi liittyä vaikka liikevaihto ei vielä ylittäisikään velvollisuuden rajaa. Elinkeinonharjoittaja voikin halutessaan liittyä jo perustamisvaiheessa rekisteriin ja vähentää näin alkuhankintojen arvonlisäverot. Arvonlisäveroa maksetaan kaikista veronalaisista palveluista ja myynneistä ellei liiketoimintaa ole erikseen vapautettu alvista (esim. terveydenhuolto ja ammatillinen koulutus). (Suomen yrittäjät 2021a).

Rekistereihin liittyminen on maksutonta poislukien kaupparekisteri. Kaupparekisteriin liittymisen hinta on sähköisesti 60 € ja paperi-ilmoituksella 115 €. Yrittäjän, joka työskentelee alustapalvelun kautta ei ole välttämätöntä liittyä kaupparekisteriin vaan hän voi harjoittaa ammattia ennakkoperintärekisterin ja arvonlisärekisterin avulla. (Patentti- ja rekisterihallitus 2021a.)

3.2.2 YEL-Vakuutus

Yrittäjän eläkevakuutus (YEL-vakuutus) on lakisääteinen vakuutus, joka on hankittava mikäli sen ehdot täyttyvät. Ehtojen täytyessä tulee YEL-vakuutus hankkia kuuden kuukauden aikana yrittämisen aloittamisesta. YEL-vakuutus on yrittäjien sosiaaliturvan perusta ja se turvaa yrittäjän toimeentulon myös työuran jälkeen. Se kattaa myös perhe-eläkkeen ja vanhempainrahat. Toiminimellä toimiva ammatinharjoittaja lasketaan YEL:n piiriin kuuluvaksi. Myös kevytyrittäjä voidaan jossain tapauksissa katsoa YEL:n piiriin.

Jos kaikki seuraavaista ehdoista täyttyvät on YEL-vakuutus pakollinen:

- Työtulosi ovat vuodessa yli 8063,57 €, joka on vuonna 2021 YEL:n alaraja.
- Yrityksesi toiminta kestää yhtäjaksoisesti vähintään neljä kuukautta.
- Olet 16-67-vuotias.
- Et kuulu muun eläkelainsäädännön piiriin.

4 TOIMINIMEN VEROTUS

4.1 Ennakkoperintä

Tuloista, joista ei voida tehdä ennakkonpidätystä maksetaan ennakkoveroa. Yleisimpinä esimerkkeinä voisi olla maataloudentulot, vuokratulot ja elinkeinotoiminnan tulot. Perustamisilmoituksella arvioidaan tilikauden tuotto, jota kuitenkin voi myöhemmin muuttaa Omavero palvelussa tai 5010-lomakkeella. Ennakot määrätään tilikauden

tuloksen mukaan. Tuotot kannattaa arvioida kohtuullisen realistisesti, jotta ennakkoveron määrä ei muodostu liian pieneksi tai liian suureksi. Myös tulojen määrää voidaan muuttaa myös tilikauden aikana, joka onkin parempi tapa kuin jättää verot maksamatta. Liian pieniä ennakkoveroja voidaan täydentää tilikauden jälkeen lisäennakolla. (Holopainen 2018, 86).

Mikäli henkilö ei ole vielä elinkeinotoiminnan harjoittaja ja haluaa ryhtyä tekemään työkorvauksena maksettavaa työtä. Hän voi hakea työkorvaukselle verokorttia siinä tapauksessa, että työnantaja on ennakkoperintärekisterissä. Työkorvaus on korvausta, jota maksetaan palveluksesta, työstä tai tehtävästä, joka ei ole palkkaa. Yleensä työkorvaus katsotaan kuitenkin elinkeinotoiminnan tuloksi. (Verohallinto 2020b.)

4.2 Säännönmukainen verotus

4.2.1 Ansiotulo ja pääomatulo

Yritystulosta tehdään 5 % suuruinen yrittäjävähennys TVL 30 a §:n mukaisesti. Tuloksesta vähennetään edellisten vuosien vahvistetut tappiot. Tämän jälkeen tulos voidaan jakaa pääomatuloksi ja ansiotuloksi.

Ensin lasketaan pääomatulon osuus. Pääomatulo lasketaan TVL 38 § mukaisesti. Edellisen verovuoden viimeisen päivän nettovarallisuudesta lasketaan 20 % vuotuista tuottoa ja tästä muodostuu pääomatulon osuus. Elinkeinonharjoittaja voi kuitenkin valita, että pääomatulo-osuus lasketaan 10 % mukaisesti tai kokonaan ansiotulona. Vaatimus tehdään aina verovuosi kohtaisesti. Elinkeinotoiminnan passiiviset pääomatulon kaltaiset tulot kuten korot ja vuokrat kuuluvat elinkeinotuloon. Poikkeuksena kuitenkin käyttöomaisuusarvopaperien ja -kiinteistöjen myynnit, joita kohdellaan aina pääomatuloina.

Kun pääomatulon osuus on laskettu, jäljelle jäävä tulon osuus käsitellään ansiotulona elinkeinonharjoittajan verotuksessa. (Andersson, Linnakangas, Frände 2016, 175-176).

Ansiotulon ja pääomatulon osa jaetaan puolisoitten kesken, jos puoliset harjoittavat elinkeinotoimintaa yhdessä. Pääomatulo-osuus jaetaan puolisoitten elinkeinotoiminnan nettovarallisuuden osuuksien mukaan. Ansiotulo-osuus jaetaan elinkeinotoiminnan työpanosten mukaisesti. Työpanokset lasketaan puolisoitten käyttämän ajan mukaan ja työpanoksen arvon mukaan. Mikäli selvitystä ei ole ja prosenttiosuuksia ei ole ilmoitettu niin pääomatulo- ja ansiotulo-osuudet jaetaan puolisoitten kesken tasan. (Myrsky, Linnakangas 2010, 462).

4.2.2 Nettovarallisuus

Pääomatulon osuus lasketaan edellisen verovuoden nettovarallisuuden mukaan. Se lasketaan vuotuisena tuottona, joten elinkeinotoiminnan tilikausi vaikuttaa pääomatulon osuuteen. Tilikauden pituudessa yli 12 kuukauden tilikausi korottaa pääomatulon osuutta ja alle 12 kuukauden tilikausi sitä vastoin pienentää sitä.

Laskettaessa nettovarallisuutta otetaan huomioon elinkeinotoiminnan varoista vähennettävät velat ja jäljelle jäävä osuus on nettovarallisuus. Elinkeinotoiminnan aloitusvuonna pääomatulo-osuus lasketaan verovuoden päättyessä olevasta nettovarallisuudesta. Jos yrittäjä maksaa palkkoja niin varallisuuteen lisätään 30 % maksetuista palkkoista. Palkkojen pitää liittyä yrittämiseen ja olla ennakonpidätyksen alaisia. (Myrsky, Rabinä 2014, 517-520).

4.2.3 Kulut, menot ja vähennykset

Elinkeinotoiminnan säilyttämisestä tai tulon hankkimisesta johtuvat kulut ovat vähennyskelpoisia. Vähennyskelpoisia ovat myös menot, jotka eivät ole johtaneet tulon kerrottamiseen tai säilyttämiseen, mutta jos ne tehdään vakaassa tulon hankkimistarkoituksessa. Vähennysoikeus koskee myös välillisiä kuluja.

Kun arvioidaan mitkä kulut ovat vähennyskelpoisia on lähtökohtaisesti katsottava asiaa subjektiivisesti. Elinkeinoharjoittajalla on oikeus pyrkiä taloudelliseen tulokseen hyväksi katsomallaan tavalla. Vähennyskelpoisuuteen ei pitäisi vaikuttaa se, että onko investointi tuottanut tulosta.

Lähtökohtaisesti kaikki elinkeinotoiminnan menot, jotka syntyvät tulon hankkimisesta tai säilyttämisestä, kunhan se vain tapahtuu vakaassa uskossa sen toteutumiseen, ovat vähennyskelpoisia. Luonnolliset vähennykset kuten vaikkapa palkka ei ole vähennyskelpoista, koska kyseessä on meno, joka edellyttää suoritusta. Menon on oltava reaalin. Fiktiiviset menot eivät oikeuta vähennykseen. Epäsuorasti edistävät menot, kuten vaikkapa työntekijöiden virkistysmatkan kulut voivat olla vähennettäviä. Yrityksen työntekijöihin kohdistuvat menot ovat yleisesti vähennyskelpoisia. Ulkopuolisiin tahoihin kohdistuvat edustusmenot ovat kuitenkin vähennyskelpoisia, kunhan ne liittyvät tulonhankintaan. (Myrsky, Linnakangas 2010, 141-143).

4.2.3.1 Matkakulut

Kaikki työmatkoista johtuneet kulut ovat elinkeinoharjoittajalle vähennyskelpoisia, jos kyseessä on veronalainen tulo. Edustusmatkat ja messumatkat voivat myös olla elinkeinoharjoittajalle vähennyskelpoisia. Tämä koskee myös puolison matkoja tilaisuuksiin. Laki elinkeinotulon verottamisesta 55 §:n mukaan työmatkasta aiheutuneet elinkeinotoimintaan liittyvät autokulut ja lisääntyneet elantokustannukset ovat vähennyskelpoisia elinkeinoharjoittajan verotuksessa. (Myrsky, Linnakangas 2010, 149). Kulut voi vähentää todellisten kulujen mukaan tai verohallinnon laskennallisia päiväraha, kilometrikorvausta ja ateriakorvausta käyttäen.

Elinkeinonharjoittajan käyttäessä matkoihin yksityisvarallisuuteen kuuluvaa autoa, hänelle myönnetään vähennys tilapäisten työmatkojen aiheuttamista lisääntyneistä elantokustannuksista. Tätä voidaan soveltaa myös elinkeinonharjoittajan puolisoon, jos he harjoittavat ammattia yhdessä. Ylimääräiset elantokustannukset työmatkoista ovat samoja, joita korvataan verovapaalla päivärahalta. Elinkeinonharjoittaja kirjaa kirjanpitoonsa todelliset kulut. Majoittumisesta tai matkustamisesta tulevat kulut vähennetään tositteiden mukaisesti.

Asunnon ja varsinaisen toimipaikan väliset matkat eivät ole elinkeinotoimintaan liittyviä matkoja ja ne vähennetään asunnon ja työpaikan välisinä matkakuluina henkilökohtaisessa verotuksessa. (Myrsky, Linnankangas 2010, 150).

4.2.3.2 Koulutusmenot

Koulutusmenot saattavat olla vähennyskelpoisia. Niissä nousee esille kysymys siitä milloin työnantajan maksamia koulutusmenoja voidaan pitää työntekijän palkkaan rinnastettavana tulona ja milloin koulutusmenot voidaan vähentää luonnollisesti henkilöverotuksessa. Mikäli esimerkiksi lupamääräykset muuttuvat vähennyksen hakijasta riippumattomista syistä on oikeudessa katsottu vähennyskelpoiksi menoiksi täydennuskoulutuksen kulut. (Myrsky, Linnankangas 2010, 153).

4.2.4 Elinkeinotoiminnan tappio

Vuosi on hyvin lyhyt aika ja joinain vuosina voi käydä niin, että toiminta voi olla tappiollista. Tällöin tappiot täytyy vähentää seuraavien vuosien voitollisista tuloksista, jotta veronmaksukyvyyn mukainen verotus toteutuu. Tappiot vähennetään tulevien vuosien voitollisista tuloksista syntymisjärjestyksen mukaisesti. Sen jälkeen, kun tappio

on vahvistettu, se voidaan vähentää seuraavan 10 verovuoden tuloista. (Myrsky, Rabinä 2014, 548.)

Verohallinto tekee vahvistettujen tappioiden vähennyksen viran puolesta ja verovelvollinen ei voi erikseen määrätä tappion vähentämistä. Yksityinen elinkeinotoiminnan harjoittaja voi kuitenkin vähentää elinkeinotoiminnan tappioita jo saman verovuoden pääomatuloista. (TVL 59 §).

Tappiot ovat tulonlähdesidonnaisia ja tulonlähteen tappiot täytyy vähentää syntyneestä tulolajista. Tappiot vähennetään voitollisen verovuoden tulosta ennen jakoa pääoma- ja ansiotulo-osuuteen.

5 LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJAN VEROILMOITUS

Liikkeen- tai ammatinharjoittajan tulee antaa edellisen vuoden elinkeinotoiminnan veroilmoitus seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä. Veroilmoitus palautetaan joko 5-lomakkeella (3049) tai sähköisesti OmaVerossa. Jos ammatinharjoittaja kuuluu alv-rekisteriin ja hänen oma-aloitteisten verojen verokauden pituus on myös vuosi, tulee hänen palauttaa samaan aikaan myös ilmoitus oma-aloitteisista veroista.

Tässä käydään läpi ilmoittamiseen tarvittavat tiedot ja niissä keskitytään toiminimi yrittäjän tarpeisiin. OmaVero ja lomake (Liite 2) sisältävät kaikki samat kohdat, joten tässä ei eritellä niiden täyttämistä vaan käydään kohdat yleisesti läpi.

5.1 Liikevaihto ja tuotot

Liiketoiminnan myyntituotot ovat liikevaihtoa. Kaikki tuotot ilmoitetaan ilman tuottoihin sisältyvää arvonlisäveroa. Tuotoista vähennetään asiakkaille antamasi alennukset ja välittömästi myynnin määrään perustuvat verot. (Verohallinto 2021a.)

Elinkeinotoimintaa varten saadut avustukset ja tuet ilmoitetaan tässä kohdassa. Vain suoraan tuloutetut avustukset ja tuet ilmoitetaan. Julkisyhteisöltä saatuja tukia ei ilmoiteta tässä kohdassa. (Verohallinto 2021a.)

Erikseen ilmoitetaan listatuista yhtiöistä saatujen osinkojen kokonaismäärä ja listamattomista saatujen osinkojen kokonaismäärät. Veronalainen osuus määräytyy sen mukaan, onko yritys listattu vai ei. Yritys on listattu silloin kun sen arvopapereilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä. (Verohallinto 2021a.)

5.2 Elinkeinotoiminnan kulut ja vähennykset

Arvonlisävelvollinen ilmoittaa kaikki menot ilman niihin sisältyvää arvonlisäveroa. Jos et ole alv-velvollinen niin kaikki kulut ja menot ilmoitetaan arvonlisäveron kanssa.

Luovutettujen hyödykkeiden hankintamenot ilmoitetaan ostot ja arvojen muutokset kohdassa. Muutokset lasketaan lisäämällä alkuvarastoon tilikauden ostot ja vähentämällä tästä loppuvarasto. (Verohallinto 2021a.)

Ulkopuoliset palvelut on kohta, jossa ilmoitetaan ulkopuolisille toimijoille maksetut palvelut, aliurakat ja työsuoritteet. (Verohallinto 2021a.)

Palkat ja palkkiot tilikauden aikana kohtaan ilmoitetaan yrityksessä työskennelleiden henkilöiden palkat pois lukien alle 14-vuotiaille perheenjäsenille ja puolisolle maksetut palkat ja palkkiot. Eläkkeet ja sivukulut kohtaan merkitään maksetut eläkkeet ja sivukulut kuten sairausvakuutusmaksut. Yritystulon ansio- ja pääomatuloon vaikuttavat palkat, tarkoittaa edellisten 12 kuukauden aikana maksettuja palkkoja. Näistä palkoista lisätään 30 % yrityksen nettovarallisuuteen, joka vaikuttaa pääoma- ja ansiotulojakaumaan. (Verohallinto 2021a.)

Poistot kohta, on hankintameno vähennys hyödykkeille, joiden käyttöikä on yli 3 vuotta. Voit vähentää maksimissaan 25 % hyödykkeen hinnasta per vuosi. (Verohallinto 2021a.)

Edustuskuluissa vähennetään liiketoiminnasta syntyneet ja kirjanpitoon merkityt edustuskulut. Näistä vähennyskelpoisia on 50 %. Ilmoitukseen laitetaan kokonaismäärä ja se lasketaan Verohallinnon puolelta automaattisesti. (Verohallinto 2021a.)

Vuokratkulut, korkokulut, rahoituskulut ja muut vähennyskelpoiset kulut. Kohtaan merkitään myös kaikki muut vähennyskelpoiset kulut, joita ei saa merkittyä minnekään muualle. Muut vähennyskelpoiset kulut kohtaan tulevat esim. leasing maksut ja muut kulut, joita ei voi laittaa mihinkään toiseen kohtaan. (Verohallinto 2021a.)

Jos varausten lisäyksiä on tehty tilikaudella enemmän kuin varausten vähennyksiä, tämä merkitään varausten lisäykset kohtaan. Auto- ja matkakuluihin perustuvat lisävähennykset kohta on työmatkoista aiheutuneita lisääntyneitä elantokustannuksia varten. Muut kirjanpidon ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut ovat kuluja, jotka eivät sisälly tuloslaskelmaan. Vähennyskelvottomat kulut ovat eriä, jotka on vähennetty kirjanpidossa, mutta eivät ole verovähennyskelpoisia. Muut vähennyskelvottomat kulut sisältää kirjanpitoon merkityt kulut esim. YEL-maksu, joita ei voida vähentää elinkeinotoiminnan tuloista. Tappion vähentäminen pääomatuloista kohta on sitä varten, että halutaanko tappiollinen tulos vahvistaa vai siirtää osittain vähennettäväksi ammatinharjoittajan pääomatuloista. (Verohallinto 2021a.)

5.3 Matkakulut ja auton käyttö

Elinkeinotoiminnan käyttöomaisuuteen kuuluvien ajoneuvojen tiedot ilmoitetaan kohdassa elinkeinotoiminnan kalustoon kuuluvat ajoneuvot. Mikäli ajoneuvolla ajetaan elinkeinotoiminnan ajoja yli puolet kokonaiskilometrien määrästä, se kuuluu elinkeinotoiminnan kalustoon. Vähentää voi kaikki kulut, jotka aiheutuvat elinkeinotoiminnan ajoista. (Verohallinto 2021a.)

Yksityistalouteen kuuluva auton käyttö vähennetään kohdassa yksityistalouteen kuuluvan auton käyttö elinkeinotoiminnan ajoihin. Tässä vähennetään ajot, kun autoa on käytetty alle puolet kokonaiskilometreistä elinkeinotoiminnan ajoihin. (Verohallinto 2021a.)

Lisääntyneet elantokustannukset työmatkoista tarkoittavat tavanomaisen alueen ulkopuolelle tekemän työmatkan aiheuttamista lisääntyvistä elantokustannuksista. Vähentää voi laskennallisen päivärahan. (Verohallinto 2021a.)

Elinkeinotoiminnan hyödykkeet, joita on käytetty yksityiskäytön kuluihin pitää ilmoittaa tulona. Ne ilmoitetaan kohdassa tuloutus yksityiskäytöstä. (Verohallinto 2021a.)

5.4 Varat ja velat

Käyttöomaisuus kohtaan ilmoitetaan elinkeinotoimintaan kuuluvat rakennukset, kiinteistöt ja rakennelmat. Tavarat ja muu vaihto-omaisuus ilmoitetaan elinkeinotoiminnan varallisuuteen kuuluvat tavarat. Arvopaperit kohtaan kirjataan elinkeinotoiminnan omaisuuteen kuuluvat arvopaperit ja rahoitusomaisuus kohtaan ilmoitetaan käteisvarat, myyntisaamiset ja rahoitusomaisuus. (Verohallinto 2021a.)

6 ARVONLISÄVEROTUS

Arvonlisävero on läpikulkeva kulutusvero, joka peritään aina ostajalta myynnin yhteydessä. Myyjä lisää tavaraan tai palveluun hintaan arvonlisäveron ja tilittää sen myöhemmin Verohallinnolle. Jokainen liiketoimintaa ja palveluiden myyntiä harjoittava on arvonlisävelvollinen. Kuljetustoiminta kuuluu palvelun myyntiin. Kuitenkin vähäinen alle 15 000 € liikevaihto tilikaudelta on jätetty arvonlisäverotuksesta vapaaksi. (Holopainen 2018, 82.)

Jos tilikausi on pidempi tai lyhyempi kuin 12 kuukautta tehdään laskennallinen muunnos vastaamaan 12 kuukauden tilikautta. Muuntaminen lasketaan kertomalla

liikevaihto kahdellatoista ja jakamalla sen tilikauden kuukausin määrällä. Vain tilikauden todelliset täydet kuukaudet lasketaan. (Holopainen 2018, 82.)

Yrityksen liikevaihdon tilikaudelta ei tarvitse olla yli 15 000 €, että se voi hakeutua arvonlisävelvolliseksi. Mikäli arvonlisäverottoman yrityksen liikevaihto ylittää 15 000 € tilikauden aikana, se joutuu maksamaan arvonlisäveron koko tilikauden myynneistä myös takautuvasti. Näitä rahoja voi olla vaikea tai mahdoton enää periä asiakailta, joten yrityksen kannattaakin suunnitella liittymistä rekisteriin, vaikka liikevaihdon 15 000 € raja ei välttämättä olisikaan ylittymässä. (Holopainen 2018, 82.)

Jos liikevaihto on enintään 15 000 € tilikaudella, saa verovelvollinen huojennuksena koko tilikaudelta tilitettävän arvonlisäveron. (Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501, 149 a §.) Jos tilikauden liikevaihto ylittää 15 000 €, mutta jää alle 30 000 €, voi verovelvollinen hakea alarajahuojennusta. Alarajahuojennus lasketaan kaavalla:

$$\text{Vero} = \frac{(\text{liikevaihto} - 15\,000\ \text{€}) * \text{vero}}{15\,000\ \text{€}}$$

Liikevaihto = alarajahuojennukseen oikeuttava liikevaihto

Vero = alarajahuojennukseen oikeuttava arvonlisävero

Alle 15 000 € liikevaihdossa laskukaavaa ei käytetä, vaan huojennus on sama kuin arvonlisävero. (Syventävät vero-ohjeet 2021b, 3).

7 PALKANSAAJAN JA TYÖKORVAUKSEN VEROTUS

7.1 Palkkatulot

Palkkatulot eroavat muista ansiotuloista keskeisesti siitä tehtävien vähennysten vuoksi. Verohallinto vähentää palkkatulosta automaattisesti työtulovähennyksen, ansiotulovähennyksen ja tulonhankkimisvähennyksen. Vähennysten lisäksi ansiotulosta on myös suoritettava sairausvakuutusmaksu. Palkkatulo pitää myös ilmoittaa tulorekisteriin palkkatietoilmoituksella. (Räbinä, Myllymäki, Myrsky 2018, 387.)

Ennakkoperintälaissa 20.12.1996/1118 palkkatulo määritellään 13 § mukaisesti kaikenlaatuiseksi palkkioksi, palkaksi, etuudeksi ja korvaukseksi, joka ansaitaan työsuhhteessa. Työstä maksettavan korvauksen määräytyminen palkaksi muodostuu siitä onko työntekijän ja työnantajan välillä työ- tai virkasuhde. (Räbinä, Myllymäki, Myrsky 2018, 387). Työsopimussuhteessa työstä tuleva hyöty tulee välittömästi työnantajalle, jolla on myös direktio-oikeudellinen valta määrätä työntekijän työajoista, työnlaajuudesta ja työnsuorituksesta. (Kyläkallio 2013, 362).

Palkkio tai korvaus tehdystä työstä on työkorvausta silloin kun se ei ole palkkaa. Työkorvausta on tulo, kun työntekijän ja työnantajan välillä ei ole virka- tai työsuhdetta. Se ei voi myöskään olla ennakkoperintälain 13 § mukainen työpanokseen perustuva osinko. Tyypillisesti työkorvaus katsotaan verotuksessa elinkeinotoiminnan tuloksi riippuen sen satunnaisuudesta ja pienimuotoisuudesta. (Räbinä, Myllymäki, Myrsky 2018, 392.)

Verohallinto tekee palkansaajan verotuksesta automaattisesti tulonhankkimisvähennyksen (750 €, vuonna 2021), ansiotulovähennyksen, työtulovähennyksen ja perusvähennyksen. Työtulovähennys tehdään veroista ja maksuista. Kunnallisverotuksessa vähennetään ansiotulovähennys ja perusvähennys. Tulonhankkimisvähennys vähennetään sekä valtion- ja kunnallisverotuksesta. (Verohallinto 2021d.)

7.2 Työkorvaus

Palveluksesta tai työstä maksettava korvaus on verotuksessa joko työkorvausta tai palkkaa Ennakkoperintälain muutokset 1995 loivat nykyisen säätelyn palkan ja työkorvauksen välille ennakkoperintärekisterin mukana. Ennakkoperintälain 25 § 1 mom. mukaan, jos saaja ei ole merkitty ennakkoperintärekisteriin on työstä tai tehtävästä toimitettava korvaus muu kuin palkka (työkorvaus). Työn antajalle työkorvauksen maksaminen eroaa siten, että hänen ei tarvitse antaa vuosi-ilmoitusta eikä toimittaa ennakonpidätystä ja TyEL-maksuja. Hän myös vapautuu työsopimustyöntekijän velvoitteista kuten työterveyshuolto ja työntekijän vakuuttaminen. Työntekijän velvoitteina on lähinnä ongelmallisuus, jos hänet katsotaan yrittäjäksi. (Tilisanomat 2021c.)

Työkorvaukselle voidaan hakea verokortti kuten palkansaajallekin OmaVerosta, Verohallinnon palvelunumerosta tai Verohallinnon käyntiasioinnista. Sen voi hakea joko alvillisena tai alvittomana riippuen siitä kuuluuko henkilö arvonlisäverorekisteriin. Työkorvaukseen tehdään vähennyksenä automaattisesti ansiotulovähennys ja perusvähennys.

7.3 Alustan kautta työskentely

Alustatyöskentelystä on tullut helppo tapa välittää ja vastaanottaa työtä. Alustana toimii yleensä mobiilisovellus tai vastaava digitaalinen alusta. Työn tekijä sopii tai hyväksyy suoritettavan toimeksiantosopimuksen joko alustan tai työntarjoajan kanssa. Alustan kautta voi sopia myös työsopimuksista, mutta pääsääntöisesti ne ovat toimeksiantosopimuksia. Ruokalähetien tapauksessa heillä kaikilla on toimeksiantosopimus alustan kanssa. (Verohallinto 2021f.)

Toimeksiantosuhteessa maksettava palkkio on työkorvausta. Työn tilaajan on tehtävä ennakonpidätys vain siinä tapauksessa, että työn suorittaja ei kuulu ennakkoperintärekisteriin. Työkorvaus on työn suorittajalle työkorvausta, elinkeinotoiminnan tuloa tai yrityksen tuloa. Työsuhteisessa toimeksiannossa työn tilaaja joutuu myös maksamaan työnantajan sairausvakuutusmaksut sekä toimittamaan palkasta ennakonpidätyksen. Näiden lisäksi hänen on hoidettava kaikki lain muodostamat työnantajavelvoitteet kuten TyEL-maksut ja tulorekisteri ilmoitukset. (Verohallinto 2021f.)

Konkreettisesti työ aloitetaan siirtymällä sovelluksesta online moodiin, jolloin lähetti voi vastaanottaa toimeksiantoja. Ottaessaan vastaan toimeksiannon, hän näkee sovelluksesta ravintolan arvion siitä milloin ruoka on valmiina noudettavaksi. Hakiessaan ruuan ravintolasta hän kuittaa sen haetuksi ja kun ruoka on toimitettu kohteeseen hän kuittaa toimeksiannon tehdyksi. Sovelluksilla on mahdollista ottaa vastaan useita päällekkäisiä toimeksiantoja.

Tällä hetkellä palkkio maksetaan lähinnä korvauksena jokaisesta toimitetusta keikasta, mutta asiaan voi tulla muutoksia lähiaikoina. Ruotsissa kuljetusalan ammattiliitto Transportarbetareförbundet ja Foodora neuvottelivat työehdoista ja tämän seurauksena Foodora allekirjoitti liiton työehtosopimuksen. 2021 huhtikuusta lähtien Foodora on maksanut kiinteän tuntipalkan lisäksi myös ylityö- ja viikonloppukorvauksia. Lähetit saavat arkisin 6,9 € tuntia kohden, mutta jos lähetyksiä on hyvin vähäisesti niin kiinteä tuntipalkka voi nousta 9,94 € tunnilta. (HS 2021a).

Alustatyöskentely on tällä hetkellä suuressa muutoksen tilassa. Britanniassa korkein oikeus päätti, että Uberin kuljettajat ovat työntekijöitä eivätkä yrittäjiä kuten yritys olisi halunnut. Jatkossa heille tulee maksaa toimeksiantokorvauksien lisäksi kiinteää minimipalkkaa sekä eläkevakuutusta. Suomessakin on julkisuudessa vaadittu useasti alustatyöskentelyyn minimipalkkaa, lomakorvauksia ja eläkevakuutuksia. Freska Oy joka tarjoaa siivouspalveluita alustatyöskentelynä on vastannut kritiikkiin ilmoittamalla, että heidän mallinsa eroaa esim. ruokaläheteistä toimeksiannon pituuden takia. Heidän toimeksiantonsa ovat pidempiä asiakassuhteita, jotka voivat kestää viikkoja. (HS 2021b).

7.4 Kevytyrittäjä

Kevytyrittäjäisyys on vain synonyymi laskutuspalveluille ja ensimmäisenä sen käytön Suomessa aloitti UKKO.fi. (Yrityksen-perustaminen.net 2021a). Suomen lainsäädännöstä ei löydy mainintaa kevytyrittäjäisyydestä. Sana on markkinoinnin luoma nimitys ja työn luonne on arvioitava työsopimuslain perusteella. Työntekijän leimaaminen kevytyrittäjäksi ei anna mitään arvoa työn juridisesta luonteesta. Terminologia ja laskutuspalvelut voivat muokata järjestelyssä osallisena olevien henkilöiden mielikuvia, mutta työ itsessään on työsuhteista työtä eikä elinkeinotoiminnan tuloa. (Tilisanomat 2021a.) Vaikka kevytyrittäjäisyydessä työsuhteen perinteiset tunnusmerkit eivät täytyisikään on sen korvauksena maksettu palkka verotuksessa hyväksytty käytäntö. Palkan maksun negatiivisena puolena on, että näin ollen kevytyrittäjä ei voi saada arvonlisäverotuksen alarajahuojennusta eikä yrittäjävähennystä. (Tilisanomat 2021b).

Suurin osa kevytyrittäjä palveluista maksavat tulot palkkana ja hoitavat näin ollen kaikki työntekijän TyEL-maksut samalla. Palveluita tarjoavat tällä hetkellä ainakin UKKO.fi, Free, Pooli, Talenom kevytyrittäjä, 4eze, Odeal, Eezy, Omapaja, Toimipiste.fi ja OP-kevytyrittäjä. Osa palveluista ottaa maksun prosentuaalisesti tai silloin kun halutaan nostaa tuloa. Jotta palkansaaja välttäisi kokonaan ammatinharjoittajan velvollisuudet hänellä tulisi olla muodollinen työsuhde laskutuspalveluun. (Verohallinto 2021e). Verohallinto voi näin ollen katsoa myös palkkaa saavan kevytyrittäjän arvonlisävelvolliseksi joissain tapauksissa.

Laskutuspalvelun veloittamat palvelumaksut voi vähentää tulonhankkimiskuluina, jos ne ylittävät tulonhankkimisvähennyksen (750 €) määrän. Laskutuspalvelun palvelumaksut eivät kuitenkaan ole elinkeinolain 15 § mukaisia välittömiä työstä johtuvia kustannuksia, joten laskutuspalvelu ei voi toimittaa vähennystä ennen ennakonpidätystä. (Syventävät vero-ohjeet 2021c). Kevytyrittäjäisyys sopii henkilölle, joka ei halua syventyä verotukseen, kirjanpitoon ja viranomaisilmoituksiin. Se on lisäksi helppoa ja edullista aloittaa. Negatiivisina puolina mainittakoon, että se sopii hyvin vain palveluiden myyntiin ja sitä ei voi käyttää luvanvaraisilla aloilla kuten taksiliikenne. Ilman y-tunnusta ei voi myöskään hakea starttirahaa. (Yrityksen-perustaminen.net 2021a.)

8 CASE: RUOKALÄHETIT

8.1 Suunnittelu ja perustaminen

Suunnittelussa lähtökohdaksi on, että ellei liikevaihto tule nousemaan lähellekään arvonlisävelvollisen rajaa, ei ole tarvetta perustaa toiminimeä ja ryhtyä näin ammatinharjoittajaksi. Ammatinharjoittajan pakollisen byrokratian määrä on kuitenkin sen verran korkea, että verrattuna hyvin helppoon työkorvauksen verokorttiin siihen ei kannata ryhtyä. Toiminimen perustaminen, rekistereihin hakeutuminen, kirjanpito, arvonlisäveron kerääminen, maksaminen ja ilmoittaminen sekä elinkeinotoiminnan veroilmoituksen tekeminen kestää ajallisesti hyvin pitkään, kun taas työkorvauksen verokortin tekee OmaVerossa noin minuutissa.

Toinen tapa on tehdä ei-ALV työkorvauksen verokortilla lähelle arvonlisävelvollisuuden rajaa ja sen jälkeen vaihtaa kevytyrittäjä palveluun, joka maksaa tienestit palkkana. Tämä vaihtoehto on lisääntynyt enenevässä määrin maahanmuuttajien keskuudessa, jotka tekevät ruokalähetti työtä. Vaihtoehtoa käsitellään myöhemmin kohdassa työkorvauksen verokortti.

8.2 Verotukselliset kannatavuuslaskelmat

Testilaskennoissa on käytetty muuttujana kuvitteellista henkilöä, joka on syntynyt 1991, ei kirkollisvelvollinen ja kotikuntana käytetään Espoota (kunnallisvero 18%). Hänellä ei ole puolisoa eikä alaikäisiä lapsia. Invaliditeetti prosentti on 0 ja hän on vakuutettu vain Suomessa. Laskennat on tehty vuoden 2021 kunnallisveroprosenttien mukaisesti.

8.2.1 Toiminimi

Elinkeinotoiminnan tulot laskettiin 20000 €, 30000 € ja 50000 € vuositulojen mukaan. Laskelmassa kaikki tulot ovat laskettu kokonaisuudessaan ansiotulona. YEL-maksua taulukoissa ei ole otettu huomioon. Mikäli se laskettaisiin YEL-minimin mukaisesti (8063,57 € vuonna 2021) niin jäljelle jäävä osuus vuoden tuloista muuttuisi 20000 € - jäljelle jäävä osuus verojen jälkeen 19875 €. 30000 € - Jäljelle jäävä osuus verojen jälkeen 28497,36 €. 50000 € - Jäljelle jäävä osuus verojen jälkeen 41865,47 €. Laskennoissa on käytetty apuna Verohallinnon veroprosenttilaskuria. (Verohallinto 2021b).

Taulukoihin ei myöskään voitu laskea mukaan arvonlisäveroa ja alle 30000 € liikevaihdolla siitä saatavaa huojennusta. Mikäli 20000 € vuotuisilla tuloilla alv:n määrä olisi 4800 ja ei olisi mitään tilikauden aikana vähennettäviä ostoja niin huojennusta saataisiin 2400 € ylimääräisenä tulona. Laskennoissa on käytetty apuna Verohallinnon alarajahuojennuslaskuria, kun tilikausi on alkanut vuonna 2020. (Verohallinto 2021c).

Elinkeinotoiminnasta saamat tulot ovat olivat vertailussa kuitenkin edullisin tulonlähde. 20000 € euron vuosituloilla erot olivat jokseenkin pienet, mutta jos otetaan huomioon alvin alarajahuojennus niin ero palkkaan ja työkorvaukseen nousee huomattavasti. Myös YEL-maksujen kanssa ero on selkeä. Ammatinharjoittaja voi vähentää ne omassa verotuksessaan ansiotuloista, joka siten pienentää verotusarvoa.

Elinkeinotoiminnan tulot 20000 € + alv huojennus =

21432,40 €

Työkorvaus tulot 20000 € = 18717,06 €

Palkkatulot 20000 € = 19165,45 €

Palkkatulot 20000 € (TyEL-maksut vähennetty) = 17455,45 €

Vaikka poistettaisiin arvolisäveron alarajahuojennus olisi elinkeinotoiminnan tulo silti edullisinta tuloa verrattuna palkkaan ja työkorvaukseen. Ilmarisen YEL-laskurilla laskettuna minimi YEL-työtulon mukaisesti, YEL-maksuiksi tulisi uudelle yrittäjälle 126€/kk. Uuden yrittäjän alennus on 22% ja se on vain 4 ensimmäisen vuoden ajan. Tämän jälkeen YEL-maksu olisi 162€/kk. Elinkeinotoiminnan tulot jäisivät kuitenkin parhaaksi tulonlähteeksi vaikka nämä vähennettäisiinkin vuosituloista. (Ilmarinen 2021a). YEL-maksu vähennettäisiin verotuksessa, joten sen ottaminen laskentaan ei ole tarpeellinen.

Elinkeinotoiminnan tulot **20000**

Vähennykset:

Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yrittäjävähennys	1000
Ansiotulovähennys	3 345,00
Perusvähennys	1 465,50

Kunnallisverotuksen verotettava tulo	14 189,50
Verotettava tulo valtionverotuksessa	19 000,00

Verot:

Kunnallisvero	811,93
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	30,67
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	125
Valtion ansiotulovero	
Verot ja maksut koko vuodelta	967,6

Verojen jälkeen jäävä osuus **19032,4**

Elinkeinotoiminnan tulot **30000**

Vähennykset:

Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yrittäjävähennys	1 500,00

Ansiotulovähennys	2 917,50
Perusvähennys	

Kunnallisverotuksen verotettava tulo	25 582,50
Verotettava tulo valtionverotuksessa	28 500,00

Verot:

Kunnallisvero	3 476,96
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	131,35
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	163

Valtion ansiotulovero	
-----------------------	--

Verot ja maksut koko vuodelta	3 771,31
--------------------------------------	-----------------

Verojen jälkeen jäävä osuus	26228,69
------------------------------------	-----------------

Elinkeinotoiminnan tulot	50000
---------------------------------	--------------

Vähennykset:

Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yrittäjävähennys	2 500,00
Ansiotulovähennys	2 062,50
Perusvähennys	

Kunnallisverotuksen verotettava tulo	45 437,50
Verotettava tulo valtionverotuksessa	47 500,00

Verot:

Kunnallisvero	8 178,75
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	308,98
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	163

Valtion ansiotulovero	2 445,05
-----------------------	----------

Verot ja maksut koko vuodelta	11 095,78
--------------------------------------	------------------

Verojen jälkeen jäävä osuus	38904,22
------------------------------------	-----------------

8.2.2 Työkorvauksen verokortti

Työkorvaukseen ei saa mukaan tulonhankkimisvähennystä. TyELiä ei myöskään ole otettu huomioon maksuna eikä vähennyksenä, koska sitä ei tarvitse maksaa. Ruokalähtettinä pelkkä työkorvauksen verokortti on realistinen vaihtoehto vain aloitusvuonna tai jos tulot tosiaan pysyvät alle 15 000 € ja YEL-vakuutus todella maksetaan. Nykyään on yleistynyt tekniikka, jossa tehdään työkorvauksen verokortilla tuloa jonnekin 14 000 € tietämille ja sen jälkeen vaihdetaan kevytyrittäjä palveluun, joka sitten maksaa sen jälkeisen määrän palkkana. Näissäkin tapauksissa verohallinto saattaa katsoa henkilön yrittäjäksi ja alv-velvolliseksi. Laskennallisesti tämä kuitenkin on kohtuu edullista tuloa. 5000 € palkkaa ja 15 000 € työkorvausta antaa koko vuoden verojen määräksi 926,55 € ja käteen jääväksi osuudeksi tulisi TyELin jälkeen 18 600,95 €. 15 000 € palkkaa ja 15 000 € työkorvausta antaisi koko vuoden veroiksi 3732,35 ja tuloiksi verojen ja TyELin jälkeen 24 985,15 €. YEL-vakuutuksen maksua eikä vähennystä otettu huomioon laskennassa.

Työkorvaus	20000
Vähennykset:	
Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Ansiotulovähennys	3 300,00
Perusvähennys	1 277,40
Kunnallisverotuksen verotettava tulo	15 422,60
Verotettava tulo valtionverotuksessa	20 000,00
Verot:	
Kunnallisvero	1 091,70
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	41,24
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	150
Valtion ansiotulovero	
Verot ja maksut koko vuodelta	1 282,94
Verojen jälkeen jäävä osuus	18717,06

Työkorvaus	30000
Vähennykset:	
Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Ansiotulovähennys	2 850,00
Perusvähennys	
Kunnallisverotuksen verotettava tulo	27 150,00
Verotettava tulo valtionverotuksessa	30 000,00
Verot:	
Kunnallisvero	4 008,44
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	151,43
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	163
Valtion ansiotulovero	
Verot ja maksut koko vuodelta	4 322,87
Verojen jälkeen jäävä osuus	25677,13
Työkorvaus	50000
Vähennykset:	
Eläkevakuutusmaksut	
Työttömyysvakuutusmaksut	
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Ansiotulovähennys	1 950,00
Perusvähennys	
Kunnallisverotuksen verotettava tulo	48 050,00
Verotettava tulo valtionverotuksessa	50 000,00
Verot:	
Kunnallisvero	8 649,00
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	326,74
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	
Yle-vero	
Valtion ansiotulovero	3 023,55
Verot ja maksut koko vuodelta	12 162,29
Verojen jälkeen jäävä osuus	37837,71

8.2.3 Palkan verokortti

Kevytyrittäjä voi vähentää kaikki tulonhankkimisesta johtuvat kulut verotuksessaan, joten niitä ei laskelmassa tarvitse ottaa huomioon laskelmissa, vaikka ne voivat nousta korkeiksikin eri kevytyrittäjä palvelun tarjoajilla. Kevytyrittäminen on itsessään täysin rikitöntä, koska aloittaminen ei maksa mitään ja palvelut ottavat maksun vasta kun asiakas laskuttaa. Laskelmissa TyEL-maksut on otettu huomioon, mutta todellisessa tapauksessa eläkevakuutusmaksut pitäisi maksaa YEL:n mukaan, koska vähimmäisraja ylittyy. Tämä raja on kuitenkin hyvin harmaata aluetta.

Palkka	20000
Vähennykset:	
Eläkevakuutusmaksut	1 430,00
Työttömyysvakuutusmaksut	280
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	272
Tulonhankkimisvähennys	750
Ansiotulovähennys	3 333,75
Perusvähennys	1 775,24
Kunnallisverotuksen verotettava tulo	12 159,01
Verotettava tulo valtionverotuksessa	17 268,00
Verot:	
Kunnallisvero	415,6
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	15,7
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	272
Yle-vero	131,25
Valtion ansiotulovero	
Verot kokonaisuudessaan	834,55
Verojen ja TyELin jälkeen jäävä osuus	17455,45
Palkka	30000
Vähennykset:	
Eläkevakuutusmaksut	2 145,00
Työttömyysvakuutusmaksut	420
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	408

Tulohankkimisvähennys	750
Ansiotulovähennys	2 883,75
Perusvähennys	72,62

Kunnallisverotuksen verotettava tulo	23 320,63
Verotettava tulo valtionverotuksessa	26 277,00

Verot:

Kunnallisvero	2 876,25
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	108,66
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	408
Yle-vero	163

Valtion ansiotulovero

Verot kokonaisuudessaan 3 555,91**Verojen ja TyELin jälkeen jäävä osuus 23879,09****Palkka 50000****Vähennykset:**

Eläkevakuutusmaksut	3 575,00
Työttömyysvakuutusmaksut	700
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	680
Tulohankkimisvähennys	750
Ansiotulovähennys	1 983,75
Perusvähennys	

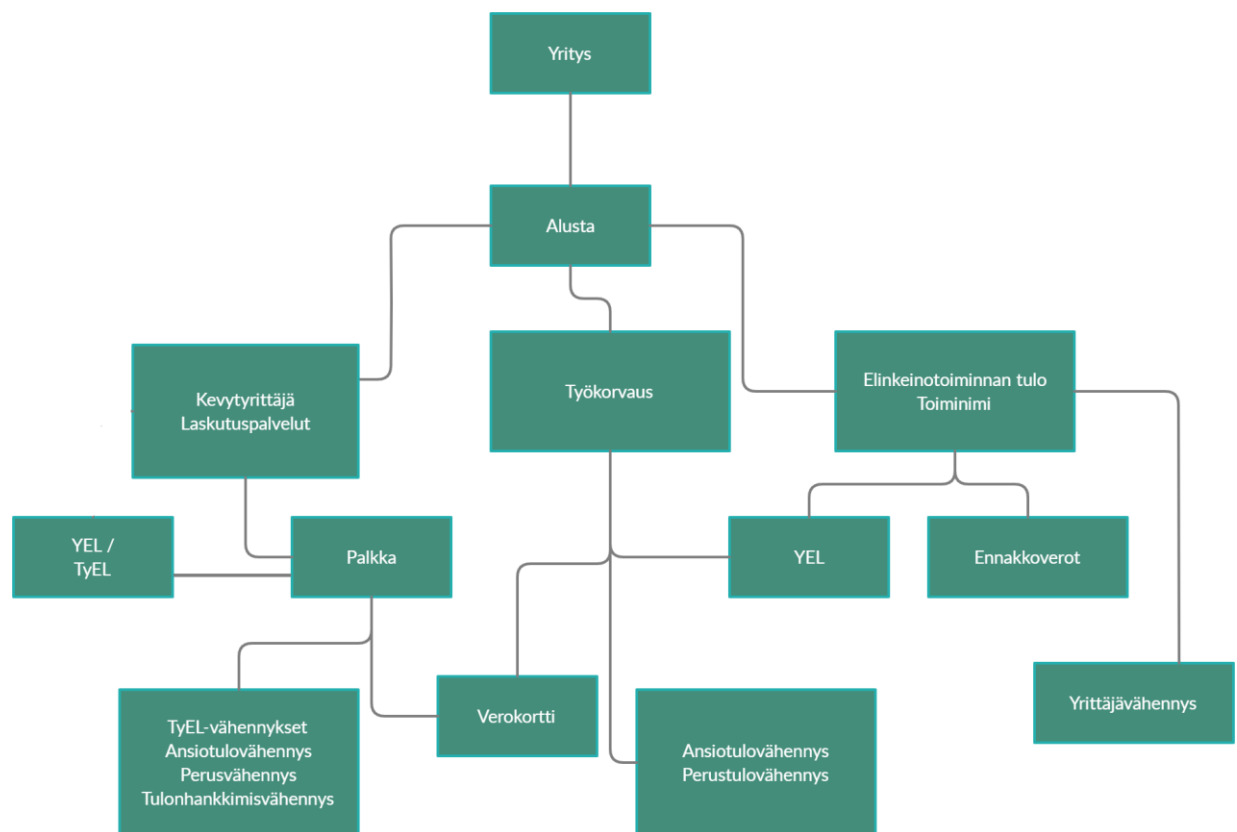
Kunnallisverotuksen verotettava tulo	42 311,25
Verotettava tulo valtionverotuksessa	44 295,00

Verot:

Kunnallisvero	7 616,03
Sairausvakuutuksen sairaanhoitomaksu	287,72
Sairausvakuutuksen päivärahamaksu	680
Yle-vero	163

Valtion ansiotulovero

Verot kokonaisuudessaan 10 608,01**Verojen ja TyELin jälkeen jäävä osuus 35116,99**

Taulukko 1

Kuvassa on havainnollistettu alustatyöskentelyn eri tulolajit, verot, eläkevakuutukset ja verovähennykset. Tulolajit on selkeästi eroteltu, mutta niiden kesken on risteäviä yhtäläisyyksiä. Työskentely itsessään tapahtuu alustan kautta ja toimeksiantosopimus myös hyväksytään alustaa käyttäen, mutta korvauksen maksaa kuitenkin yritys.

9 YHTEENVETO JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Työn tarkoitus oli tarkastella case-yrityksen verotusta laskennallisen, ilmoittamisen ja velvollisuuksien näkökulmasta. Työn hankalin osa oli rajata tutkittavaa aluetta, koska aihe tarjoaa niin useita muuttujia. Joitain alueita oli pakko jättää vain pinnallisemmalle tutkinnalle kuten elinkeinonharjoittajan tuloksen jakoa ansiotuloon ja pääomatulon sekä tulonhankkimisvähennyksien vaikutusta verotukseen. Työssä olisi voitu keskittyä myös enemmän alustatyöskentelyn rakenteisiin ja kevytyrittäjyyteen, mutta tässä työssä asiat haluttiin kuitenkin ratkoa verotuksen näkökulmasta.

Alustapalvelut eivät mielellään haluaisi tehdä työsopimuksia, vaan yritykset haluaisivat pidättäytyä toimeksiantosopimuksissa, jolloin yrityksen ei tarvitsisi huolehtia työterveyshuollosta, sosiaaliturvamaksuista, vakuutuksista ja työntekijöiden sairastumisesta. Yrittäjä on itse vastuussa kaikista näistä ja myös eläketurvastaan. Yritykset itse pitävät työsuhteen vaarana myös sitä, että lähettien tuntipalkka pienenesi. Lähetit myös pitivät joustavuutta tärkeimpänä syynä kuljettamiselle. Työsuhteessa myös työajasta päättäminen ja sen tuoma joustavuus olisivat vaarassa. (Woltin [www-sivut 2021](#)).

Laskennallisesti paras vaihtoehto oli elinkeinonharjoittaja, jonka ylivertaisuus korostui alle 30000 € vuosituloissa. Ammatinharjoittajan velvollisuudet ovat kuitenkin hyvin suuret verrattuna palkan- tai työkorvaukseensaajaan. Usein henkilö joutuukin tekemään valinnan, että lähteekö itse opettelemaan kaikkea verotuksesta ja viranomaisilmoittamisesta, vai siirtääkö tämän osuuden kirjanpitäjän tehtäväksi.

Realistisesti työkorvaus on mahdollinen valinta vain ensimmäiseksi työvuodeksi. Josain vaiheessa Verohallinto katsoo henkilön yrittäjäksi ja takautuvasti arvonlisävelvolliseksi. Joskus kohdataan henkilöitä, jotka ovat kuitenkin onnistuneet tekemään näin useita vuosia. Tällainen on kuitenkin verotuskäytännön vastaista ja riskialtista.

Alustapalvelut eivät maksa arvonlisävero takautuvasti, joten paras vaihtoehto on liittyä heti arvonlisäverovelvollisten rekisteriin ja laskuttaa alustapalveluilta 24% alv. Mikäli arvonlisävelvollisuuden raja ylittyy kesken vuoden, ovat sen vaikutukset hyvin kuor-

mittavat. Vaikka henkilö saisi vuoden lopussa summasta osan huojennettuna, niin ilmoittaminen voi olla hankalaa henkilölle, joka ei sitä ole koskaan tehnyt. Suunniteltu aloittaminen nousee tärkeimpänä asiana esiin tutkimuksesta. Elinkeinoharjoittaja, joka ennen aloittamista ottaa selvän velvollisuuksistaan on huomattavasti paremmassa asemassa kuin henkilö, joka ajautuu vaikeuksiin ilmoittamisen tai arvonlisäveron kanssa.

Tulevaisuus näyttää, muuttuuko ruokalähettiläiden työ työsopimussuhteiseksi palkansaajaksi vai jatkuuko se toimeksiantosopimus pohjaisena työkorvauksena. Työkorvauksen jatkuessa voitaisiin tutkia, kuinka monta prosenttia läheteistä on itsenäisiä ammattiharjoittajia ja kuinka moni tekee vain satunnaisia tuloja alustan kautta. Jos ruokalähetit vaihtuvat työsopimuksellisiksi, olisi tutkimus muutoksesta mielenkiintoinen. Miten muutos vaikuttaisi itse työn laatuun, lähettipalvelun nopeuteen tai varmuuteen? Kuinka paljon se aiheuttaisi kuluja ja ongelmia itse alustapalveluille ja miten muutos vaikuttaisi itse lähettipalvelua päätyönään tekevien työhön ja palkkaan?

Ennen työn aloittamista arvioin oman osaamiseni aiheesta hyväksi, mutta en silti tiennyt selkeitä vastauksia tutkimuskysymyksiin. En vielä kukaan pysty vastaamaan kaikkiin tutkimuskysymyksiin ilman ehtolausekkeita, mutta nyt ainakin pystyn antamaan todennäköisen vastauksen niihin. Oma oppimisprosessini kamppaili kognitiivisen oppimisen tiedon ja osaamisen ristiriidan kanssa. Lähtiessäni tekemään työtä oma osaamiseni aiheesta oli kohtalainen, mutta työn myötä osaamiseni taso nousi hyvään. Koen tuntevani aiheen niin hyvin, että sen esittelemisen tai siinä auttaminen käy luontevasti.

LÄHTEET

Andersson E. Linnakangas E. Frände J. Tuloverous. Talentem Pro: Helsinki

Arvonlisäverolaki 30.12.1993/1501

Ennakkoperintälaki 20.12.1996/1118

Heikkilä T. 2014. Tilastollinen tutkimus. Edita Publishing Oy: Helsinki

Holopainen, T. 2018. Yrityksen perustamisopas. Asiatieto Oy

HS 2021a. Helsingin Sanomat. Viitattu 10.6.2021. <https://www.hs.fi/talous/art-2000007879557.html>

HS 2021b. Helsingin Sanomat. Viitattu 10.6.2021 <https://www.hs.fi/talous/art-2000007868402.html>

Ilmarinen YEL-laskuri. Viitattu 21.5.2021. https://www.ilmarinen.fi/yritystaja/yel-va-kuutus/yel-laskuri/?gclid=CjwKCAjwdeFBhBAEi-wAKOIy59vLyYhSpaWZxwihNT99GDVj3Ok7NT7w_RZ7wl_ehfRO3nBO0O0_MhoCeaOQAvD_BwE

Kaari P. 2019. Ennakkopidätys 2019. Verotieto Oy

Kananen J. 2016. Opinnäytetyön ja pro gradun ohjaajan opas. JAMK: Jyväskylä

Kyläkallio K. 2013. Yritysjuridiikka. Edita Publishing Oy: Porvoo

Laki elinkeinon harjoittamisen oikeudesta 27.9.1919/122

Myrsky M. Rabinä T. Henkilökohtaisen tulon verotus. 2014. Talentum Pro: Helsinki

Myrsky M. Rabinä T. Myllymäki J. Henkilökohtaisen tulon verotus. 2018. Talentum Pro: Helsinki

Patentti- ja rekisterihallitus 2021. Kaupparekisterin käsittelyhinnasto. Viitattu 20.5.2021. <https://www.prh.fi/fi/kaupparekisteri/hinnasto/kasittelymaksut.html>

Syventävät vero-ohjeet 2021a. Arvonlisäverottoman vähäisen toiminnan raja 15 000 euroa. Viitattu 22.4.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-haku-sivu/48658/arvonlis%C3%A4verottoman-v%C3%A4h%C3%A4isen-toiminnan-raja-15-000-euroa/>

Syventävät vero-ohjeet 2021b. Arvonlisäveron alarajahuojennus. Viitattu 02.2.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/48634/arvonlis%C3%A4veron-alarajahuojennus/#4.-miten-huojennukseen-oikeuttava-liikevaihtom%C3%A4%C3%A4ritell%C3%A4nC3%A4n?>

Syventävät vero-ohjeet 2021c. Laskutuspalveluyritysten ja niiden käyttäjien verotuskysymyksiä. Viitattu 12.5.2021. <https://www.vero.fi/syventavat-vero-ohjeet/ohje-hakusivu/62252/laskutuspalveluyritysten-ja-niiden-k%C3%A4ytt%C3%A4jien-verotuskysymykset/#6-laskutuspalveluyrityksen-perim%C3%A4n-palkkionv%C3%A4hent%C3%A4minen>

Verohallinto 2020a. Verohallinnon www-sivut. Viitattu 22.5.2020. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/perustaminen-ja-muutokset/verohallinnon-rekisterit--yritystoiminta/ennakkoperintarekisteri/ennakkoperintarekisterista_poistamine/

Verohallinto 2020b. Verohallinnon www-sivut. Viitattu 9.11.2020. https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/tietoa-yritysverotuksesta/yritys_tyonantajana/palkkaa-vai-ty%C3%B6korvausta/

Verohallinto 2021a. Verohallinnon www-sivut. Viitattu 10.3.2021. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/ilmoittaminen-ja-maksaminen/veroilmoitus/liikkeen-tai-ammattinharjoittaja/ilmoittamisen-ohje/>

Verohallinto 2021b. Veroprosenttilaskuri. Viitattu 20.4.2021 <https://avoinoma-vero.vero.fi/>

Verohallinto 2021c. Verohallinnon Arvonlisäveron alarajahuojennuslaskuri, kun tilikausi on alkanut vuonna 2020. Viitattu 20.4.2021. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/verot-ja-maksut/arvonlisaverotus/alarajahuojennus/alarajahuojennuslaskuri/>

Verohallinto 2021d. Viitattu 21.4.2021 <https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot-ja-vahennykset/ilmoita-ja-tarkista-vahennykset/>

Verohallinto 2021e. Viitattu 12.5.2021. <https://www.vero.fi/yritykset-ja-yhteisot/yritystoiminta/uusi-yritys/kevytyrittaja/>

Verohallinto 2021f. Alustan kautta työskentely. Viitattu 26.5.2021. https://www.vero.fi/henkiloasiakkaat/verokortti-ja-veroilmoitus/tulot/ansiotulot/alustan_kautta_tyoskentely/

Woltin www-sivut. Viitattu 12.5.2021. <https://blog.wolt.com/fin/2019/11/01/27-ky-symysta-ja-vastausta-woltista-ja-laheteista/>

Suomen Yrittäjät 2021a. Viitattu 20.5.2021. <https://www.yrittajat.fi/yrittajan-abc/perustietoa-yrittajyydesta/rekisterointi-ilmoitukset/arvonlisaverorekisteriin>

Tilisanomat 2021a. Työntekijä vai yrittäjä? Viitattu 26.5.2021. <https://tilisanomat.fi/tyo-oikeus/tyontekija-vai-yrittaja>

Tilisanomat 2021b. Työn tekemisen muuttuvat muodot ja palkan käsite verotuksessa Viitattu 26.5.2021. <https://tilisanomat.fi/palkka-ja-henkilostohallinto/tyon-tekemisen-muuttuvat-muodot-ja-palkan-kasite-verotuksessa>

Tilisanomat 2021c. Palkka ja työkorvaus verotuksessa. Viitattu 31.5.2021. <https://tilisanomat.fi/palkka-ja-henkilostohallinto/palkka-ja-tyokorvaus-verotuksessa>

Yrityksen-perustaminen.net 2021a. Viitattu 3.6.2021. <https://yrityksen-perustaminen.net/kevytyrittajyyys/>

Tuloverolaki 30.12.1992/1535

YRITYS- JA
YHTEISÖTIETOJÄRJESTELMÄ

Viranomaisen merkintöjä									

PERUSTAMISILMOITUS
Yksityinen elinkeinonharjoittaja,
maa- ja metsätalouden harjoittaja

Y3

Lomakkeella voit ilmoittautua tai hakeutua kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin ja työnantaja-rekisteriin.

Lähetä lomake osoitteeseen Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) - Verohallinto, Yritystietojärjestelmä, PL 2000, 00231 HELSINKI

Yrityksen nimi (annetut toiminimet rekisteröidään alla olevassa järjestyksessä)	
Toiminimi (varmistuu vasta, kun nimi on hyväksytty kaupparekisterissä)	
Toinen nimivaihtoehto	Kolmas nimivaihtoehto
Yritys ilmoittautuu (ilmoita tiedot Verohallinnolle sivulla 3–4)	
☐ Kaupparekisteriin (liitä mukaan kuitti käsittelymaksusta)	

Rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö kaupparekisteriin / kiirehtimispyyntö (ei koske osoite- ja yhteystietomuutoksia) Kaupparekisteri-ilmoitukset käsitellään saapumisjärjestyksessä. Poikkeuksia voidaan tehdä vain painavan syyn perusteella. Pyyntö huomioidaan mahdollisuuksien mukaan.
☐ Merkitse rasti, jos kyseessä on rekisteröinnin ajankohtaa koskeva pyyntö. Huom. Perustele pyyntö erillisellä liitteellä.

YTJ 10031

Kotipaikka	
Kunta (Suomessa oleva)	Ulkomaisen yrityksen kotivaltio

Muut mahdolliset toiminimet (täytä tarvittaessa)	
Rinnakkaistoiminimet (toiminimen vieraskieliset käännökset)	
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta
Aputoiminimi	Aputoiminimellä harjoitettava toiminta

Henkilötiedot (täytä lisäksi henkilötietolomake)			
Nimi (sukunimi, etunimet)	Syntymäaika (pp.kk.vvvv)	Kieli	Kansalaisuus (jos ei Suomen)
		suomi ruotsi	

Julkiset yhteystiedot PRH ja Verohallinto (posti- tai käyntiosoite on pakollinen)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneis- ton nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka
Käyntiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneis- ton nro		Postinumero	Postitoimipaikka
Sähköposti	Puhelin		Kotisivun osoite			

Tilikausi			
	pp.kk.vvvv		pp.kk.vvvv
Toiminnan alkaminen		Ensimmäisen tilikauden päättymispäivä (enintään 18 kk)	

Seuraava tilikausi alkaa automaattisesti ensimmäisen tilikauden jälkeen ja kestää vuoden.

YTJ 1003 1:2019

Perusosa, sivu 1 (4)

Y3

☐ Yritys jatkaa edeltävän yrityksen elinkeinotoimintaa tai liiketoimintaa (esim. ky:stä toiminimeksi), ks. täyttöohje. Täytä lisäksi henkilötietolomake.	
Edeltävän yrityksen nimi	Y-tunnus

Kaupparekisteriin ilmoitettava toimiala (kirjoita täydellinen toimiala)

Verohallintoon ilmoitettava päätoimiala (visinumeroinen TOL 2008 -luokituksen mukainen koodi, lisätietoja koodista on Tilastokeskuksen sivuilla)

YTJ 10032

Liitelomake Verohallinnolle
☐ 6206 Selvitys ulkomaisen liikkeen- ja ammatinharjoittajan toiminnasta Suomessa

Lisätietoja tästä ilmoituksesta antaa (esim. asiamies tai tilitoimisto)		
Henkilön ja yrityksen nimi		
Postiosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
Puhelin	Sähköposti	

Lisätietoja

Päiväys ja allekirjoitus		
Päiväys	Allekirjoitus ja nimen selvennys	Puhelin

Tietosuojaseloste: EU:n yleisen tietosuojasetuksen 13 ja 14 artiklan mukaiset tiedot lomakkeeseen liittyvistä rekistereistä saa osoitteesta ylj.fi sekä Patentti- ja rekisterihallituksesta ja Verohallinnosta.

Y3**VEROHALLINTOON ILMOITETTAVAT TIEDOT**

Vain Verohallintoon ilmoitettava postiosoite (jos eri kuin sivulla 1)						
Postiosoite (katu tai tie)	Talon nro	Porras	Huoneiston nro	PL	Postinumero	Postitoimipaikka

Ilmoittaudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	En katso olevani arvonlisäverovelvollinen (liitä mukaan selvitys perusteluista)	alkaen (pp.kk.vvvv)
☐ liiketoiminnasta		Peruste sille, että en katso olevani arvonlisäverovelvollinen	
☐ ostoista tai omasta käytöstä		☐ vähäinen liiketoiminta (AVL 3 §, 15 000 euroa)	
☐ EU-palvelumyynneistä ilmoituksenantovelvolliseksi		☐ terveyden- ja sairaanhoitopalvelut (AVL 34 §)	
☐ alkutuotannosta		☐ sosiaalihuolto (AVL 37 §)	
☐ taide-esineen myynnistä (AVL 79 c §)		☐ koulutuspalvelut (AVL 39 §)	
Hakeudun arvonlisäverovelvolliseksi	alkaen (pp.kk.vvvv)	☐ rahoitus- ja vakuutuspalvelut (AVL 41 § ja 44 §)	
☐ kiinteistön käyttöoikeuden luovuttajana (AVL 12 § ja 30 §, liitä mukaan kopio vuokrasopimuksesta tai muu selvitys vuokrattavasta kohteesta ja vuokralaisesta)		☐ esiintymispalkkio tai tekijänoikeuskorvaukset (AVL 45 §)	
☐ vähäisestä liiketoiminnasta (AVL 3 §, 15 000 euroa)		☐ kiinteistön luovutukset (AVL 27 §)	
☐ yhteisöhankinnasta (AVL 26 f §)		☐ muu veroton toiminta, mikä?	
☐ alkutuotannosta			
☐ taide-esineen tekijänä (AVL 79 c §)			

YTJ 10033

☐ Merkitse rasti, jos puoliset harjoittavat toimintaa yhdessä	Puolison allekirjoitus ja nimen selvennys

Maa- ja metsätalouden harjoittaja Ilmoita tässä päivä, jos maa- tai metsätila on hankittu kuluvana vuonna. Liitä mukaan kopio saantokirjasta, esim. kauppakirjasta tai lahjakirjasta.	pp.kk.vvvv

Hakeudun ennakkoperintärekisteriin (EPL 25 §) (Rekisteriin merkitään aikaisintaan ilmoituksen saapumis päivästä alkaen)	alkaen (pp.kk.vvvv)
Ilmoittaudun säännöllisesti palkkoja maksavaksi työnantajaksi	alkaen (pp.kk.vvvv)

LIITE 2

Verohallinto
PL 700
00052 VERO

ILMOITA VERKOSSA
vero.fi/omavero

5 ELINKEINOTOIMINNAN VEROILMOITUS LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA

Tätä lomaketta käyttävät liikkeen- tai
ammatinharjoittajat.

Viimeinen palautuspäivä

1 Henkilötiedot ja verovuosi

Nimi	Y-tunnus tai henkilötunnus	Verovuosi
Tilikausi (ppkkvvv–ppkkvvv)	Toimiala (Tilikausi- tai toimialatiedon korjaukset eivät välity eteenpäin. Ilmoita muutokset ylj.fin kautta)	
Veroilmoitusta täydentäviä tietoja antaa (nimi)	Puhelinnumero	
☐ Vaadin ulkomaisen veron hyvittämistä. (täytä lomake 70)	☐ Kahdenkertainen kirjanpito	

2 Tuloverolaskelma

2.1 Elinkeinotoiminnan tuotot

	Kirjanpito		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
Liikevaihto				
Saadut avustukset ja tuet¹⁾				
Liiketoiminnan muut tuotot				
Tuloutus yksityiskäytöstä, jos yksityiskäytön kulut on vähennetty kirjanpidossa				
Auton yksityiskäyttö (erittele sivulla 3 kohdassa 6)				
Tavaroiden yksityiskäyttö				
Muu yksityiskäyttö				
Osingot ja ylijäämät				
Osingot julkisesti noteeratuista yhtiöistä				
Veronalainen osuus				
Osingot muista kuin julkisesti noteeratuista yhtiöistä				
Veronalainen osuus				
Ylijäämät julkisesti noteeratuista osuuskunnista Suomesta, muista EU/ETA-maista ja sellaisista ETAn ulkopuolisista maista, joiden kanssa Suomella on verosopimus				
Veronalainen osuus				
Ylijäämät muista kuin julkisesti noteeratuista osuuskunnista Suomesta, muista EU/ETA-maista ja ETAn ulkopuolisista maista ..				
Veronalainen osuus				
Korkotuotot ja muut rahoitustuotot				
Varausten vähennys				
Muut veronalaiset tuotot (ei tilikauden tuloslaskelmassa)				
ELINKEINOTOIMINNAN VERONALAISET TUOTOT YHTEENSÄ				
2.2 Tuloslaskelman verovapaat tuotot				

¹⁾ Merkitse tähän kohtaan vain suoraan tuloutetut avustukset ja tuet.

30481

VEROHJ 3048 1.2020 (sku 14)

Y-tunnus tai henkilötunnus	Verovuosi

	Kirjanpito		Verotus	
	euroa	snt	euroa	snt
2.3 Elinkeinotoiminnan kulut				
Ostot ja varastojen muutokset				
Ulkopuoliset palvelut				
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot				
Eläke- ja henkilösivukulut				
Poistot (erittele osassa 5 tai täytä lomake 62)				
Vähennyskelpoinen osuus (EVL 24. 30–34, 36–41 §)				
Edustuskulut				
Vähennyskelpoinen osuus 50 % (EVL 8 § 8 kohta)				
Vuokrat				
Muut vähennyskelpoiset kulut				
Korkokulut				
Vähennyskelpoinen osuus (osassa 11 laskettu korko ei ole vähennyskelpoinen)				
Muut rahoituskulut				
Varausten lisäykset				
Lisävähennykset (erittele sivulla 3 kohdassa 9 ja 10)				
Kirjanpidon ulkopuoliset vähennyskelpoiset kulut (esim. koulutusvähennys, täytä lomake 79)				
ELINKEINOTOIMINNAN VEROTUKSESSA VÄHENNYSKELPOISET KULUT YHTEENSÄ				

Vähennyskelvottomat kulut (eivät saa sisältyä edellisten kohtien vähennyskelpoisiin kuluihin)				
Välittömät verot				
Sakot ja muut rangaistusmaksut				
Muut vähennyskelvottomat kulut				

ELINKEINOTOIMINNAN TULOS (tuottojen ja kulujen erotus, kun tulos on positiivinen) +		
ELINKEINOTOIMINNAN TAPPIO (tuottojen ja kulujen erotus, kun tulos on negatiivinen) -		

3 Vaatimus tappion vähentämisestä pääomatuloista	euroa	snt
Pääomatuloista vähennettävän elinkeinotoiminnan tappion määrä		
Vaatimus on yrittäjäpuolisoiden yhteinen, jos he harjoittavat elinkeinotoimintaa yhdessä.		

4 Yritystulon jako yrittäjäpuolisoiden kesken				
Täytä sarakkeet Yrittäjä ja Puoliso, jos yritystulo jaetaan puolisojen kesken.				
Osuus elinkeinotoiminnan nettovarallisuudesta (prosenttiosuus)	Yrittäjä	%	Puoliso	%
Työskentely liikkeessä (prosenttiosuus)		%		%

5 Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenoista tehdyt poistot (EVL 30 §, 31 §)		
Erittle hankintamenoista tehdyt poistot tässä, jos sinulla on vain irtainta käyttöomaisuutta. Jos sinulla on myös muuta kuin irtainta käyttöomaisuutta tai ilmoitat veronhuojennuspoistoja, täytä lomake 62.	euroa	snt

Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden alussa		
Lisäys verovuoden aikana		
Luovutusshinnat ja vakuutuskorvaukset		
Verovuoden poistot		
Lisäpoisto (EVL 32 §)		
Verotuksessa jäljellä oleva menojäännös verovuoden lopussa		

**5 ELINKEINOTOIMINNAN
VEROILMOITUS
LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA**

Y-tunnus tai henkilötunnus	Verovuosi

6 Selvitys käyttöomaisuuteen sisältyvien tai leasing-sopimuksella vuokralle otettujen henkilö- ja pakettiautojen kuluista sekä muiden osittain yksityiskäytössä olleiden ajoneuvojen kuluista (ei sisällä luontoisetuautojen kuluja ja kilometrejä)

Käyttöomaisuuteen sisältyy		☐ henkilöauto/-autoja	☐ pakettiauto/-autoja	☐ henkilöauto/-autoja ja pakettiauto/-autoja	☐ muita kulkuneuvoja.
Elinkeinotoiminnan ajot		Kulut yhteensä (varsinaiset kulut + poisto tai leasing-vuokra)		euroa	snt
Yksityisajot		Kulut keskimäärin / km (kulut yhteensä jaettuna kokonaiskilometrimäärällä)			
Kokonaiskilometrimäärä		Yksityisajojen osuus kuluista (yksityisajojen kilometrit kerrottuna keskimääräisillä kilometrikululla)			

7 Rahan nostot ja sijoitukset kirjanpidon mukaan
Täytä tämä osa vain, jos pidät kahdenkertaista kirjanpitoa.

Rahan nostot kalenterivuonna	euroa	snt	Sijoitukset rahana kalenterivuonna	euroa	snt

8 Selvitys yksityisvaroihin kuuluvan asunnon käyttämisestä elinkeinotoiminnassa

Asunnon pinta-ala	Oman elinkeinotoiminnan käytössä oleva pinta-ala	Asunnon vuokra, vastike tai kiinteistön käyttökulut	Oman elinkeinotoiminnan osuus edellä mainituista kuluista
m ²	m ²	euroa	euroa
		snt	snt

9 Selvitys lisääntyneistä elantokustannuksista, jotka ovat aiheutuneet tilapäisestä työmatkasta (EVL 55.1 § 1 kohta)
Siirrä lisävähennyksen yhteismäärä sivulle 2 kohtaan 2.3 Elinkeinotoiminnan kulut, Lisävähennykset.

1 Matkan laatu	2 Matka-päivien määrä	3 Enimmäismäärä/ matkapäivä ¹⁾	4 Enimmäismäärä yhteensä	5 Kirjanpidossa vähennetty	6 Lisävähennys ²⁾
		euroa	euroa	euroa	euroa
		snt	snt	snt	snt
Kotimaan matka yli 10 h					
Kotimaan matka yli 6 h					
Ulkomaan-matka					
Yhteensä					

10 Selvitys yksityisvaroihin kuuluvan auton käytöstä elinkeinotoiminnassa (EVL 55.1 § 2 kohta)
Siirrä lisävähennyksen yhteismäärä sivulle 2 kohtaan 2.3 Elinkeinotoiminnan kulut, Lisävähennykset.

1 Auton käyttötiedot perustuvat	2 Kokonaiskilometrimäärä	3 Elinkeinotoiminnan ajot
☐ ajopäiväkirjaan ☐ muuhun selvitykseen.	km	km
4 Enimmäismäärä / km ¹⁾	5 Enimmäismäärä yhteensä	6 Kirjanpidossa vähennetty
euroa	euroa	euroa
snt	snt	snt
		7 Lisävähennys ²⁾
		euroa
		snt

11 Laskelma vähennykselvottomista korkokuluista (Korkokulut eivät ole vähennykselpoisia elinkeinotoiminnan tulolähteen tulosta silloin, kun oma pääoma on yksityisottojen vuoksi negatiivinen) (EVL 18.2 §)
Täytä tämä osa vain, jos pidät kahdenkertaista kirjanpitoa.

Taseen mukainen negatiivinen oma pääoma (ilman etumerkkiä)		euroa	snt
Lisää omaan pääomaan sisältyvät arvonkorotukset	+		
Vähennä tilikauden tappio	-		
Vähennä aikaisempien tilikausien tappiot, joiden kattamiseen ei ole kertynyt voittovaroja	-		
Oikaistu negatiivinen oma pääoma ³⁾	=		
Korot, jotka eivät ole vähennykselpoisia elinkeinotoiminnan tulolähteen tulosta			
Oikaistu negatiivinen oma pääoma	Peruskorko + 1 %		
euroa			
snt			
	X		

¹⁾ Vh:n päätös verovapaista matkakustannusten korvauksista.

²⁾ Lisävähennyksen määrä on enimmäismäärä vähennettynä kirjanpidossa vähennetyllä määrällä.

³⁾ Siirrä määrä sivulle 4 kohtaan 12.2. Varallisuuslaskelma, Elinkeinotoiminnan velat. Oikaistu negatiivinen oma pääoma, ei kuitenkaan enempää kuin elinkeinotoiminnan velkojen yhteismäärä on.

5 ELINKEINOTOIMINNAN
VEROILMOITUS
LIIKKEEN- TAI AMMATINHARJOITTAJA

Y-tunnus tai henkilötunnus	Verovuosi

12 Varallisuuslaskelma

12.1 Elinkeinotoiminnan varat

	euroa	snt
Käyttöomaisuus		
Kiinteistöt, rakennukset ja rakennelmat (täytä lomake 18B)		
Koneet ja kalusto		
Käyttöomaisuusarvopaperit (täytä lomake 8B)		
Muu käyttöomaisuus		
Vaihto-omaisuus		
Tavarat		
Muu vaihto-omaisuus		
Rahoitusomaisuus		
Myyntisaamiset		
Rahat (käteisvarat, ei pankkitalletuksia)		
Rahoitusomaisuusarvopaperit (täytä lomake 8B)		
Muu rahoitusomaisuus (ei pankkitalletuksia)		
ELINKEINOTOIMINNAN VARAT YHTEENSÄ		

12.2 Elinkeinotoiminnan velat

Lyhytaikaiset velat		
Pitkäaikaiset velat		
Vähennä velkojen määrästä oikaistu negatiivinen oma pääoma		
Oikaistu negatiivinen oma pääoma		
ELINKEINOTOIMINNAN VELAT YHTEENSÄ		

12.3 Elinkeinotoiminnan nettovarallisuus

ELINKEINOTOIMINNAN POSITIIVINEN NETTOVARALLISUUS (varojen ja velkojen erotus, kun positiivinen)		
ELINKEINOTOIMINNAN NEGATIIVINEN NETTOVARALLISUUS (varojen ja velkojen erotus, kun negatiivinen)		

13 Oman pääoman erittely

Jos luku on negatiivinen, merkitse miinusmerkki (-). Täytä tämä osa vain, jos pidät kahdenkertaista kirjanpitoa.

Oma pääoma tilikauden alussa		
Yksityisnostot ja -sijoitukset		
Tilikauden voitto tai tappio (kirjanpito)		
Oma pääoma tilikauden lopussa		

14 Toimintavaraus (Jos olet tehnyt toimintavaruksen lisäksi myös muita varauksia, eritele kaikki varaukset lomakkeella 62.)

Verovuoden toimintavaraus		
---------------------------	--	--

15 Maksetut palkat

Ennakonpidätyksen alaiset palkat, jotka on maksettu verovuoden päättymistä edeltäneiden 12 kuukauden aikana		
---	--	--

16 Käyttöomaisuusarvopapereiden ja -kiinteistöjen luovutusvoitot

Elinkeinotoiminnan käytössä olleiden arvopapereiden ja kiinteistöjen luovutusvoitot yhteensä (siltä osin kuin niistä ei ole muodostettu jälleenhankintavarausta)		
--	--	--

17 Vaatimus jaettavasta yritystulosta (Jos vaatimusta ei esitetä, pääomatulon enimmäismäärä on 20 % nettovarallisuudesta.)

☐ Vaadin, että pääomatulon enimmäismäärä on 10 % nettovarallisuudesta.	☐ Vaadin, että jaettava yritystulo on kokonaan ansiotuloa.
Yrittäjäpuolisoiden vaatimus on yhteinen.	

Päiväys	Allekirjoitus	Puhelinnumero

Tiedot luetaan optisesti lomakkeen täyttökentistä. Muualle lomakkeeseen kirjoittamaasi tietoa ei käsitellä. Käytä vain vero.fi:stä tulostettuja lomakkeita, älä niiden kopioita. Kopiointi voi heikentää lomakkeen laatua niin, ettei lomakkeen optinen luku onnistu.